

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014540
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122014540.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: K. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, N., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 26.09.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: Silvester D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, Vydrany, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 28.04.2022, sp. zn. 0T/60/2022,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 24.08.2022 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného: K. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXX, N., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V čase rozhodovania o žiadosti odsúdeného odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 28.04.2022, sp. zn. 0T/60/2022, v trvaní 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia za prečin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na to, že (krátene) spĺňa formálne aj materiálne podmienky, v ústave strávil už polovicu trestu, prejavil sa nápravno-výchovný efekt trestu. Po návrate do spoločnosti by sa uchádzal o prácu, ako technik automatizácie a riadenia výrobných liniek a zložitých strojových mechanizmov sa stretával s poruchami, ktoré musel opraviť, presne ako v reálnom živote. Samota mu otvorila oči a chyby, ktoré doteraz spravil, bude obchádzať.

Súd vo veci nariadil a vykonal verejné zasadnutie.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol žiadosť zamietnuť pre nespĺnenie druhej materiálnej podmienky, poukázal na krátky časový sled skutkov, pričom druhý skutok bol spáchaný počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanom návrhu trvá, všetko uviedol v žiadosti o podmiennečné prepustenie.

Na verejnom zasadnutí boli vykonané dôkazy, a to: hodnotenie odsúdeného a skrátený výpis klienta, trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda z 28.04.2022, sp. zn. 0T/60/2022, lustrácia v registri obyvateľov (RO), lustrácia ZVJS, odpis registra trestov (RT).

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou najmä vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni. V pedagogickej dokumentácii nemá zaznamenaný negatívny poznatok. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený a ani disciplinárne trestaný nebol. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. Doposiaľ nebol v ústave disciplinárne odmenený ani disciplinárny trestaný. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi zmysluplne. Odsúdený bol počas výkonu trestu odňatia slobody pracovne zaradený, vyradený bol z organizačných dôvodov, aktuálne nie je pracovne zaradený. Po ukončení základného vzdelania pokračoval v štúdiu na Strednej odbornej škole elektrotechnickej. Štúdium ukončil získaním maturitného vysvedčenia. Pred výkonom trestu odňatia slobody nepracoval. Na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny bol evidovaný. Je slobodný, má dve maloleté deti s dvoma rôznymi ženami, vyživovaciu povinnosť nemá nahlásenú. S plnením vyživovacej povinnosti mu údajne pomáha matka. Po ukončení výkonu trestu sa plánuje vrátiť na adresu trvalého bydliska k priateľke. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce. V individuálnej práci je vedený k dodržiavaniu ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, preberaniu zodpovednosti za svoje konanie a svoj život, rozvíjaniu spoločensky prijateľných foriem správania, schopnosti podriaďiť sa pravidlám a riešiť racionálne konfliktné situácie. Možno konštatovať, že odsúdený čiastočne plní stanovené krátkodobé ciele zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti je voči odsúdenému vedené ďalšie trestné stíhanie. Vzhľadom na uvedené riaditeľ konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienienečné prepustenie a odporúča ho podmienienečne prepustiť s dohľadom.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmienienečného prepustenia 20.08.2022.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 3 (tri) záznamy a to z rokov 2010, 2021 a 2022, posledné dva záznamy za trestný čin nebezpečného vyhrážania, ohrozenie pod vplyvom návykovej látky a marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienienečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienienečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienienečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienienečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými

preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienenom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmieneného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmienenom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určité zákonom stanovenej doby správajú vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 20.08.2022. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 26.09.2022 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého odsúdený nebol disciplinárne potrestaný, v pedagogickej dokumentácii z predchádzajúceho ústavu nemá zaznamenaný negatívny poznatok, správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva, voľný čas trávi zmysluplne a bol pracovne zaradený, pričom v súčasnosti nie je pracovne zaradený nie z dôvodu nezájmu odsúdeného, ale z organizačných dôvodov. Hodnotenie odsúdeného neobsahuje vážnejšie nedostatky a odsúdený je vo výkone trestu len štyri mesiace, t. j. krátku dobu, preto súd dospel k záveru o preukázaní prvej materiálnej podmienky.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na odpis registra trestov a povahu trestnej činnosti. Súd poukazuje na skutočnosť, že podľa odpisu registra trestov bol odsúdený uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 18.08.2021, sp. zn. 14T/14/2021, z trestného činu nebezpečné vyhrážanie a ohrozenie pod vplyvom návykovej látky, za čo mu bol uložený podmienený trest vo výmere 6 mesiacov so skúšobnou dobou 1 rok a 6 mesiacov. Odsúdený neskôr dňa 26.04.2022 spáchal trestný čin

marenie výkonu úradného rozhodnutia, za ktorý bol uznaný za vinného trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 28.04.2022, sp. zn. OT/60/2022. Z uvedených skutočností je zrejmé, že odsúdený hoci bol upozornený na protiprávnosť svojho konania a bola mu určená skúšobná doba, počas ktorej mu hrozilo nariadenie výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody, tak ani tieto skutočnosti u odsúdeného neviedli k náprave a k vedeniu riadneho života, keď práve počas skúšobnej doby sa odsúdený dopustil ďalšieho trestného činu. Odsúdený sa počas skúšobnej doby dopustil trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, kde povaha tohto trestného činu spočíva v nerešpektovaní uloženého zákazu činnosti. Krátke obdobie len niekoľkých mesiacov medzi trestnými činmi, skutočnosť, že druhý trestný čin bol spáchaný počas skúšobnej doby, ako aj skutočnosť, že podstatou druhého trestného činu je nerešpektovanie uloženého zákazu, podľa názoru súdu zakladajú dôvodné pochybnosti o tom, či by odsúdený v prípade podmieneného prepustenia v budúcnosti viedol riadny život. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky súd síce nemôže mať istotu o vedení riadneho života v prípade podmieneného prepustenia, avšak musí mať aspoň rozumný predpoklad, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia riadny život povedie. Uvedené skutočnosti tento predpoklad dôvodne sponchyňujú, a preto súd dospel k záveru o nesplnení druhej materiálnej podmienky, teda že od odsúdeného nemožno očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia povedie riadny život, a podľa názoru súdu je v súčasnosti aj naďalej potrebné na odsúdeného pôsobiť výkonom trestu na zabezpečenie jeho účelu.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.